

Μαρτυρία: «Μάθαμε για τον Νίκο και τα μαλλιά του πατέρα άσπρισαν μέσα σε λίγα λεπτά...» - Το σώμα του νεαρού αγνοούμενου βρέθηκε διάτρητο από σφαίρες, εκεί όπου από διαίσθηση υπέδειξε ο δίδυμος αδελφός του

[/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Αλήθεια, πόσο συμπυκνωμένος πρέπει να είναι ο πόνος του πατέρα ώστε να ασπρίσουν τα μαλλιά του καθοδόν από τη Σκαρίνου ως της Αλάμπρα με την ιδέα ότι ο γιος του πιθανώς να σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής; Τόσο συγκλονιστικό! Η αφήγηση του δίδυμου αδελφού του αγνοούμενου Νίκου Βιολάρη (Ανδρέα Βιολάρη) τα λέει όλα: «Σου λέω ειλικρινά, πως από την Σκαρίνου μέχρι να έρθουμε στην Αλάμπρα, τα μαλλιά του πατέρα μου έγιναν άσπρα όπως το παμπάτζι...» «Μόλις είχαμε ενημερωθεί από τη μονάδα του (70 Τάγμα Μηχανικού), πως ο Νίκος συμμετείχε σε ομάδα στρατιωτών, οι οποίοι ύστερα από αποστολή ναρκοθέτησης στις 6 Αυγούστου 1974 στη Λάπηθο, δεν είχαν δώσει σημεία ζωής».

Τα οστά του Νίκου βρέθηκαν ταυτοποιήθηκαν πρόσφατα και η κηδεία θα τελεστεί στις 15 Μαρτίου. Εκ πρώτης όψεως ακούγεται σχεδόν ευλογία να επιλέξεις την ημέρα της ταφής σου και αυτή να είναι η ημέρα των γενεθλίων σου. Όμως, όταν είσαι αγνοούμενος και ο δίδυμος επιλέξει να τελεστεί ο ενταφιασμός των

λειψάνων σου την ημέρα που γιόρταζαν μαζί τα γενέθλια, είναι τραγικό και συνάμα συγκινητικό.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ
**Νίκος
ΒΙΟΛΆΡΗΣ**
70 ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Η ΤΥΧΗ ΤΟΥ ΑΓΝΟΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ
6ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΤΟΥ 1974
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΝΑΡΚΩΘΕΤΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
ΤΗΣ ΛΑΠΗΘΟΥ

Η φωτογραφία
είναι από το αναμνηστικό άλμπουμ
της οικογένειας του αγνοούμενου.
[Επεξεργάστηκε ψηφιακά]

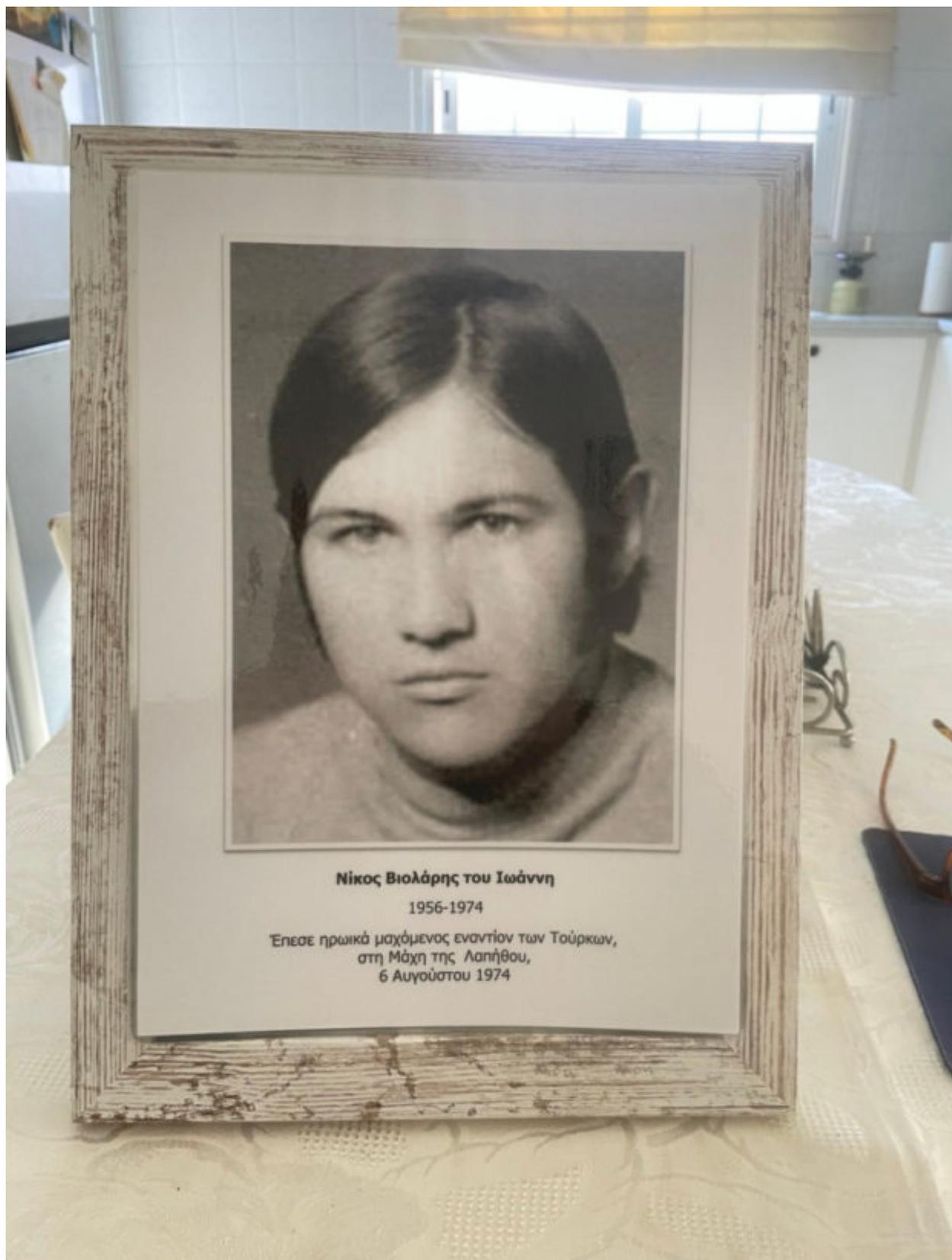
1974
ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ & ΤΕΚΜΗΡΙΑ

ΓΕΩΧΡΟΝΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ 1974 | 1974 Μαρτυρίες & Τεκμήρια | Οδυσσέας Χρίστου © 2020

Το σώμα του Νίκου βρέθηκε διάτρητο από σφαίρες. Πυροβολήθηκε πισώπλατα προφανώς όταν επιχειρήσε να διαφύγει μετά από ενέδρα αλλά υπάρχουν και

ενδείξεις πιθανού πλήγματος από πλήγμα όλμου.

Και τώρα αναπαύεσαι εν ειρήνη αναμένοντας το τελευταίο αντίο. Με τον αδελφό σου Αντρέα ήσασταν κάτι περισσότερο από αυτό που λέμε «κολλητοί» αλλά με όλη τη σημασία της λέξης. Ήσασταν δίδυμοι. Η σύνδεση ήταν τόσο μεγάλη, ώστε ακόμη και όταν αρραβωνιάστηκες σε ηλικία 15 ετών, οι γονείς σας νοίκιασαν δωμάτιο στον Αντρέα, κοντά στο δικό σου, για να συνεχίσετε να είσατε αχώριστοι. Και ύστερα ήρθε η τουρκική εισβολή του 1974 και ο αδελφός σου σε αναζήτησε και ρωτούσε όποιον έβρισκε που θα μπορούσε να του δώσει ένα στοιχείο, μια πληροφορία, ένα σημάδι, μια ελπίδα, έστω και αν τελικά όλα αποδείχτηκαν ανεδάφικα. Επέμεινε πως το λείψανο σου θα βρισκόταν σε συγκεκριμένο σημείο. Ήταν ωσάν να του έλεγες «είμαι εδώ». Και όντως τα οστά του εντοπίστηκαν σε απόσταση 50 μέτρων από εκεί που έδειχνε το δάκτυλο του και η διαίσθηση του δίδυμου αδελφού. Αλλά, απόκλιση 50 μέτρων έχουν και ο δορυφόροι. Σε βρήκαν και έλειπε μέρος του προσώπου σου, μέρος της δεξιάς γνάθου, μέρος της δεξιάς πατούσας σου και ολόκληρη η ζωή σου. Ο αδελφός σου κλήθηκε στο Ανθρωπολογικό Εργαστήρι της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων (ΔΕΑ) και σε αναγνώρισε, όπως θα αναγνώριζες τον εαυτό σου στον καθρέφτη.

Όταν, μετά την αναγνώριση, μου τηλεφώνησε ο αδελφός σου για να μου πει πως δεν έζησε κάτι πιο συγκλονιστικό, τον κατάλαβα επειδή είχα περάσει αυτή τη διαδικασία στο παρελθόν και παρόλον που δεν επρόκειτο για συγγενικό μου πρόσωπο ένοιωσα την οδύνη του θανάτου, την ιερότητα της στιγμής. Την αγωνία

και την προσμονή δεκαετιών. Όμως, κατανοώ πλήρως αυτό που είχε πει κάποτε ο πατέρας μου και του απάντησα επιπόλαια ότι «καταλαβαίνω». Είπε απλώς, «άλλο να σου λαλώ πονώ, τζαι άλλον να πονείς».

Όλο και πιο συχνά σκέφτομαι, πως ως πολιτεία, ειδικά όσους έπесαν μαχόμενοι, δεν έπρεπε να τους κατευοδώνουμε με τιμές αλλά έπρεπε να εκθέτουμε τα οστά τους σε λαϊκό προσκύνημα. Όμως, ο χρόνος περνά και πλησιάζει η ώρα της μεγάλης, της πιο μακρινής αναχώρησης για την αιώνια επιστροφή και σου αξίζει παρατεταμένο χειροκρότημα από εμάς τους θεατές ενός έργου με θλιβερό επίλογο.

Όπως γράφτηκε πιο πάνω, η κηδεία θα τελεστεί την ημέρα των γενεθλίων σας (εσένα και του αδελφού σου) 15/3/ 2026 η ώρα 14:00 στην εκκλησία Αγίου Γεωργίου στην γενέτειρα σας Καλό Χωριό Κλήρου ενώ ο ενταφιασμός θα γίνει στον Τύμβο Μακεδονίτισσας. Αισθάνεται ότι εκεί ανήκεις, δίπλα από άλλους πεσόντες φίλους σου. Όσο για μας, απλώς να δανειστούμε την ευχή της νεκρωσίμου ακολουθίας και να μονολογήσουμε, «αιωνία σου η μνήμη αξιομακάριστε και αείμνηστε αδελφέ ημών».

Η τουρκική εισβολή

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Την περίοδο της τουρκικής εισβολής, ο Νίκος ήταν κληρωτός έξι μηνών. Είχε την ατυχία να εγκαταλείψει το σχολείο, κάτι το οποίο τον οδήγησε έξι μήνες νωρίτερα στην Εθνική Φρουρά. Ατυχία, υπό την έννοια πως αν κατατασσόταν κανονικά, μαζί με τον δίδυμο αδελφό του, αυτό θα γινόταν μετά την εισβολή και προφανώς δεν θα έχανε τη ζωή του.

Όταν δόθηκε η οδηγία από τον Μακάριο να εγκαταλείψουν την Κύπρο οι Έλληνες αξιωματικοί, οι οποίοι διέμεναν στο ξενοδοχείο Κλεοπάτρα, στον Νίκο (ο οποίος ήταν πελεκάνος) δόθηκε οδηγία να κατασκευάσει κιβώτια στα οποία θα έβαζαν οι εξ Ελλάδος αξιωματικοί τα προσωπικά τους αντικείμενα. Εργαζόταν στην ξυλοσχιστική μηχανή του Ηλία (όπως ονομαζόταν) στη λεωφόρο Τσερίου.

Αφήνουμε τον αδελφό του Ανδρέα να μας αφηγηθεί όσα θυμάται από την τότε εποχή:

«Όταν αρραβωνιάστηκε ο αδελφός μου, μου νοίκιασαν δωμάτιο δίπλα από εκεί που έμενε διότι ήμασταν αχώριστοι. Στις 19 Ιουλίου 1974, μια μέρα πριν εκδηλωθεί η τουρκική εισβολή, η νύφη μου ετοίμασε δύο σάντουιτς και μου είπε, «πήγαινε να τα πάρεις του αδελφού σου». Ο Νίκος βρισκόταν στην είσοδο του παλιού νοσοκομείου, εκεί που βρισκόταν και ο φύλακας, και έδινε πληροφορίες σχετικά με το ποιοι ήταν τραυματίες στο πραξικόπημα. Όταν του πήρα τα σάντουιτς, μου είπε «πήγαινε στην Πύλη Πάφου και συνέλαβαν τον αδελφό μας (υπηρετούσε στο

Εφεδρικό) οι ΕΟΚΑβητατζήδες και πάρε του τα σάντουιτς, τζαι πήαινε πε τζαι της χαρτωμένης μου τζαι των πεθερικών μου, πως εξεκινήσαν τζαι έρκουνται οι Τούρτζιοι». Όντως πήγα και τους ενημέρωσα.

Την επομένη, 20 Ιουλίου, όταν εκδηλώθηκε η τουρκική εισβολή, και ένεκα του ότι ως οικογένεια ήμασταν στιγματισμένοι από τους πραξικοπηματίες, μείναμε σπίτι. Εγώ θα κατατασσόμουν στις 17 Ιουλίου αλλά λόγω του πραξικοπήματος δεν έγινε η κατάταξη. Όταν άρχισαν τα εμβατήρια προαναγγέλλοντας την τουρκική εισβολή, ένας γείτονας μας πραξικοπηματίας, μας κτύπησε την πόρτα και μας είπε, «σας κάλεσε το ραδιόφωνο να καταταγείτε στα κατά τόπους στρατολογικά γραφεία». Μαζί με τους συγχωριανούς μου, με τους οποίους θα κατατασσόμασταν αν δεν εκδηλωνόταν το πραξικόπημα, επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο του θείου μου και πήγαμε στον Αη Γιώρκη στην Αθαλάσσα να καταταγούμε. Εκεί ήταν βομβαρδισμένα όταν πήγαμε. Τελικά, μας πήραν στον Αστυνομικό σταθμό Δευτεράς και μας έδωσαν οπλισμό και πήγαμε κάτω από ευκαλύπτους στην Ψημολόφου και από εκεί στην περιοχή Δίκωμο-Συγχαρί. Όλα αυτά χωρίς καμιά εκπαίδευση.

Σε κάποιο στάδιο δεν είχαμε οποιαδήποτε επαφή με τον αδελφό μου, ο οποίος λάμβανε μέρος όπου γινόταν ναρκοθέτηση, από το Ξερό μέχρι και το Μπογάζι, σε σημεία που θεωρούνταν κρίσιμα για απόβαση των Τούρκων. Ένα από τα σημεία που ναρκοθέτησαν ήταν μια περιοχή μετά τα Καζιβερά, όπου οι Τούρκοι επιχείρησαν να διενεργήσουν απόβαση με μεταγωγικά και εκεί δημιούργησαν κάτι σαν μνημείο.

Η αναζήτηση στο ΒΜΗ

Μεταξύ πρώτης και δεύτερης εισβολής, από ότι θυμάμαι 24 ή 25 Ιουλίου, πήγαμε με τον πατέρα μου στο στρατόπεδο ΒΜΗ με σκοπό να συλλέξουμε πληροφορίες με σκοπό να διαπιστώσουμε που βρίσκεται ο Νίκος. Δυστυχώς δεν μας επέτρεψαν να μπούμε στο στρατόπεδο επειδή την ώρα εκείνη έμπαινε ο καθαιρεμένος Μητροπολίτης Γεννάδιος.

Αναχωρήσαμε άπραγοι για το Καλό Χωριό και στην Κλήρου είδαμε ένα φορτηγό του στρατού να έρχεται από απέναντι μας και μέχρι αυτή τη στιγμή βλέπω τη στιγμή εκείνη μπροστά μου, τον αδελφό μου να κάθεται στην κάσια του φορτηγού. Είδα ένα χέρι που μας χαιρέτησε αλλά δεν αντιλήφθηκα ότι ήταν ο αδελφός μου. Το συνειδητοποίησα μετά, όταν πήγαμε σπίτι με τον πατέρα μου από τα σημάδια που μας άφησε. Το σημάδι που βρήκαμε ήταν υπολείμματα αναρής ξερής (στο τραπέζι) την οποία είχε φτιάξει η μάνα μας. Βγήκα από το σπίτι μας και πήγα στην πλατεία του χωριού και εκεί μου φώναξε ο μακαρίτης ο Νικόλας και μου είπε: «Πού ήσασταν και ήρθε ο αδελφός σου ο Νίκος και δεν σας ήβρε»; Τον ρώτησα αν τον

είδε και μου απάντησε «ναι». Τότε του είπα, «γιατί δεν τον κατέβασες αφού ξέρεις πως είναι όλα προδομένα τζιαι άφησες τον να πάει στην σφαγή»; Ο μακαρίτης ο Νικόλας, μου είπε: «Είπα του, γιέ μου που εν να πάεις; Κατέβα κάτω γιέ μου, εν ούλλα προδομένα». Όπως μου είπε εκείνη την ώρα, ο Νίκος του απάντησε: «Ο ένας εν πάει, ο άλλος εν πάει, στο τέλος εν ούλλους που να μας πιάσουν οι Τούρτζιοι, τζιαι εμέναν το καθήκον μου είναι να υπηρετήσω την πατρίδα μου». Έφυγε από εκεί και πήγε στο στρατόπεδο.

Στο Μπογάζι και τη Λάπηθο για ναρκοθέτηση

Χρονολογικά φτάσαμε στις 6 Αυγούστου, οπότεν είχαν κάνει ναρκοθέτηση στο Τρίκωμο. Ήρθε ο μακαρίτης ο Γιασουμής ο χωρκανός μας (τότε ήταν έφεδρος) ο οποίος συνάντησε τον Νίκο στο Μπογάζι και μας είπε, «μεν ανησυχείτε τζιαι ο μιτσής εν καλά. Εβρεθήκαμεν στο Μπογάζι τζιαι έδωκα τους τζιαι μία λίρα».

Μετά από αυτό το περιστατικό, ηρεμήσαμε κάπως. Όμως, μετά τις 6 Αυγούστου δεν είχαμε άλλα νέα αλλά πληροφορηθήκαμε ότι η μονάδα του είχε μετακινηθεί στο χώρο διασποράς στη Σκαρίνου. Τότε πήγαμε με τον πατέρα μου στη Σκαρίνου με σκοπό να συναντήσουμε τον Νίκο. Όταν φτάσαμε στην πύλη και ρωτήσαμε σχετικά, μας είπαν: Δυστυχώς δεν έχουμε νέα. Στείλαμε μια ομάδα ναρκοθέτησης στη Λάπηθο αλλά δυστυχώς δεν επέστρεψε κανένας από αυτούς».

«Σου λέω ειλικρινά, πως από τη Σκαρίνου μέχρι να έρθουμε στην Αλάμπρα, τα μαλλιά του πατέρα μου έγιναν άσπρα όπως το παμπάτζι». Ξέραμε πως ήταν στην ομάδα που δεν είχε δώσει σημεία ζωής.

Από την ημέρα εκείνη άρχισε ένας Γολγοθάς για μένα στην προσπάθεια μου να μάθω τι απέγινε ο Νίκος. Εν τω μεταξύ είχα καταταγεί στην Εθνική Φρουρά τον Νοέμβριο του 1974 και υπηρέτησα στη 32 Μοίρα Καταδρομών, όπου μετά από νομοθεσία που εγκρίθηκε, απέλυσαν αρκετούς οι οποίοι ήταν οι μοναδικοί άρρενες που απέμειναν σε κάθε οικογένεια και μαζί με αυτούς απολύθηκα κι εγώ.

Μετά από αυτό αναχώρησα για το εξωτερικό αλλά επειδή ήμουν και το τελευταίο παιδί επέστρεψα και αρραβωνιάστηκα και έμεινα στην Κύπρο για χάρη των γονιών μου. Έκτοτε προσπάθησα μάθω τι απέγινε ο αδελφός μου. Ήμουν μέλος της Παγκύπριας Επιτροπής Αγνοουμένων από της ίδρυσής της. Πέρασαν τα χρόνια και ο γιος μου θα τελούσε τον γάμο του ένα Σάββατο του Ιούλη του 2008 και την Παρασκευή, μου τηλεφώνησε η μάνα μου κλαίγοντας. Την ρώτησα τι συμβαίνει και μου είπε ότι της τηλεφώνησε ένας παπάς και είπε πως βρέθηκε ο αδελφός σου. Μου είπε ότι σε ψάχνει. Της είπα, πως αν τον βρουν θα μου τηλεφωνήσουν εμένα, διότι μόνο από μένα πήραν DNA. Μου έδωσε το τηλέφωνο του ιερέα και είπα και στη γυναίκα μου να μην αναφέρει τίποτε σε κανένα μέχρι να τελειώσει ο γάμος. Όταν τελείωσε, είπα στον γιό μου, τον οποίο βαφτίσαμε Νίκο στην μνήμη του αδελφού μου, και του είπα να ξεχάσει το ταξίδι που προγραμματίζε διότι υπάρχει πληροφορία ότι βρέθηκε ο θείος του. Του είπα ότι είχα πληροφορία ότι βρισκόταν θαμμένος σε συγκεκριμένη τοποθεσία στη Λάπηθο, όπου υπήρχε ομαδικός τάφος πέραν των 200 ατόμων. Σε αυτό τον τάφο είχαμε πληροφορία ότι βρισκόταν και ο Νίκος.

philenews.com